

Besöksförvaltning – vad är på gång?

Punkter för dagen

1. Besöksförvaltning i hela landskapet
2. Besöksförvaltning i skyddade områden
 - Vad pågår just nu?

Besöksförvaltning i hela landskapet

Hitta på sidan

Hitta på sidan

Begreppet besöksförvaltning ›

Förutsättningar ›

Insatser ›

Hitta vidare ›

Granskad: 10 mars 2026

Att arbeta med besöksförvaltning innebär att tillgängliggöra naturen samtidigt som natur- och kulturvärden och lokalsamhället värnas.

En hållbar besöksförvaltning syftar till att göra naturen tillgänglig för alla där upplevelsen för besökaren ska bli så bra som möjligt. Det syftar även till insatser för att värna natur- och kulturvärden och stärka lokalsamhällen. Naturvårdsverket verkar för att förutsättningarna för friluftslivet bevaras

- [Besöksförvaltning i hela landskapet](#), verktyg för att:
 - Skapa rekreativmöjligheter genom att tillgängliggöra naturen och främja kvaliteten på besöksupplevelsen.
 - Värna natur- och kulturvärden.
 - Minska konflikter inom och mellan grupper.
 - Stärka lokalsamhällen kulturellt, socialt och ekonomiskt.
- Besöksförvaltning innefattar både lokala besökare och turister och omfattar områden både innanför och utanför skyddade områden.
- Det handlar om att förvalta och bevara en resurs, för att tillfredsställa dagens behov men samtidigt bevara den för kommande generationers behov.
- Planera för helheten
- Skala, perspektiv, roller och ansvar påverkar hur arbetet bedrivs

Naturvårdsverkets arbete med besöksförvaltning – skyddade områden

- Fördela medel – för att förvalta skyddade områden
 - *Översyn skötselschablon*
- Utveckla Policyer och handlingsplaner (effektivt arbete mot gemensamma mål, nationella prioriteringar)
 - [Handlingsplan för effektivare förvaltning av skyddade områden](#)
 - *Utvecklingsarbete Friluftsliv*
- Utveckla Riktlinjer/vägledning och verktyg för besöksförvaltning
 - *Målklassning, Skyltvägledning*
- Uppföljning och rapportering till regeringen (hur pengarna användes, påverkan/effekt på målen, brister)
 - *'Nytt' IT-stöd*
- 'Ny' kunskap (nuläge, behov av åtgärder som har störst effekt på målen, förbättrad/ny vägledning, förändrade arbetssätt, prioriteringar mot mål mm)

Vad pågår just nu?

- Utvecklingsarbete med fokus på friluftsliv i skyddade områden
- Revidering/översyn av vägledning

Vad pågår just nu?

Utvecklingsarbete friluftsliv i skyddade områden

- Långsiktigt mål
- **Nationell målklassning**-vägledning [Klassa skyddade områden i målklasser](#)
- **Bestämma fördelning** av länets områden utifrån jämlikhetsperspektiv
 - Pilotarbete 3 län
 - Kommunernas områden med
- Utveckla uppföljning
 - Nytt iT-system en del
 - Uppföljningsplan

Utvecklingsarbetet finns i [Handlingsplan för effektivare förvaltning av skyddade områden](#) – 2.1.2, 2.3.2, 2.3.3

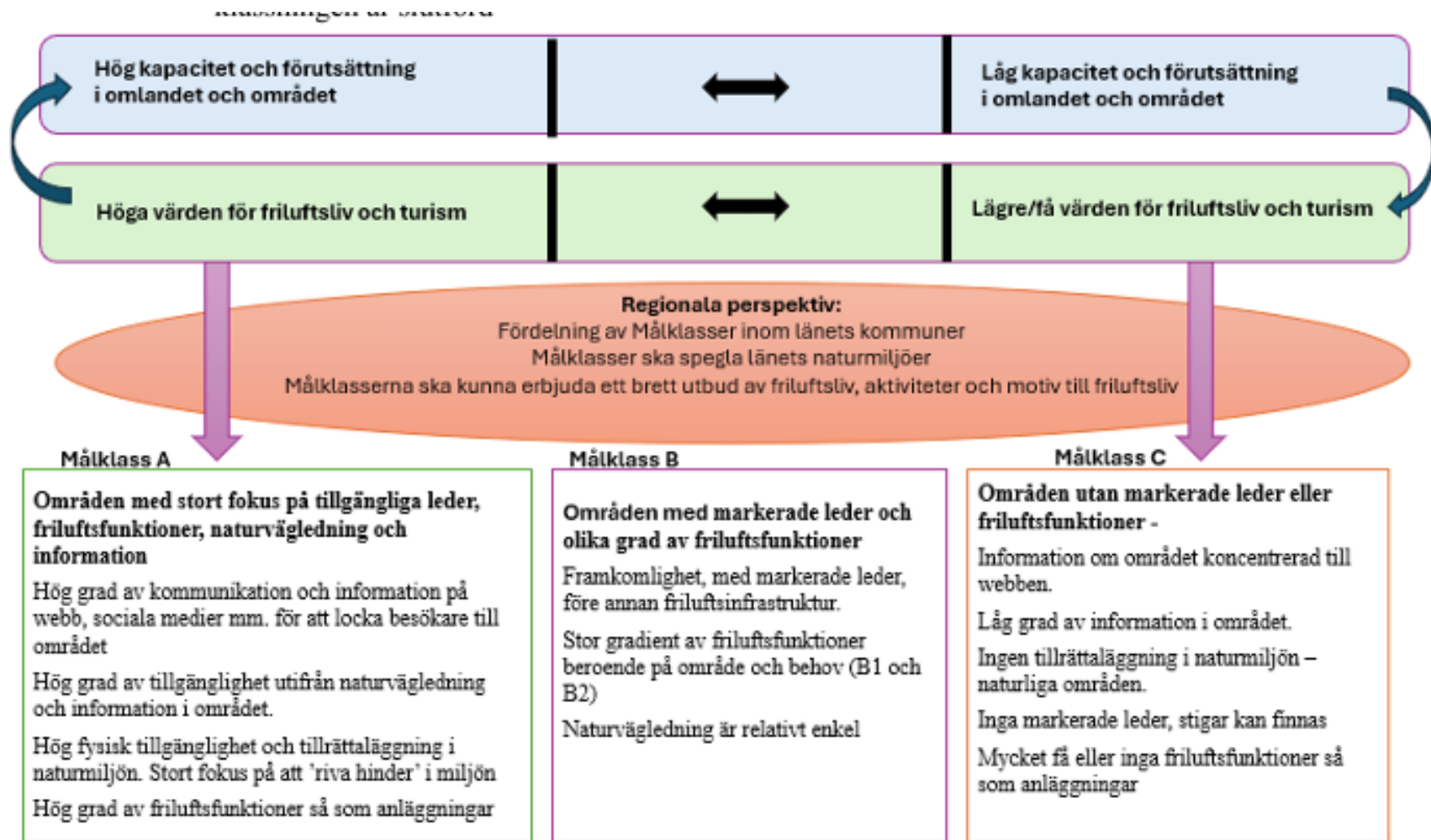
Nationell målklassning - syfte

- arbeta på samma sätt, strukturerat och effektivt för att nå Friluftsmålen.
- utgångspunkt för friluftslivsarbetet i bildandeprocessen av skyddade områden.
- utgångspunkt för prioriteringar för besöksförvaltningen mellan områden och målklasser.
- En utgångspunkt för uppföljning för att tydliggöra hur långt arbetet kommit mot 'mål' (skyddade områden är en resurs för friluftsliv och turism)

Målklassning

- En process och ett val vid bildande
- En långsiktig ambitionsnivå för förvaltningen

Bedömning av fördelning i målklasser

- Alla skyddade områden, NR, NR, KR (även kommunernas) behöver inkluderas och indelas i klassningssystemet (befintliga och nya) - nuläge
- Fördelning av område i de olika målklasserna ska bedömas utifrån jämlikhetsperspektiv (jämnt friluftsliv) – finns brister? Vad är det önskvärda läget?
- **Steg 1 Pilotarbete i 3 län. 2026 (klart ca sept)**
 - Justerar in sina befintliga områden i det nationella klassningssystemet - nuläge
 - Piloterna testar jämlikhetsfaktorer/riktlinjer för att bedöma 'önskvärt läge'. GIS-verktyg för analys. Bedömning i rapport/dokument.
 - Metodbeskrivning för arbetet utvecklas
- Steg 2 Alla län inför det nationella klassningssystemet och bedömer fördelning 2026-2027
 - Pilotlän och NV stöttar i arbetet ex webinarier, metodbeskrivning, geodatastöd mm

Vad pågår just nu?

Vägledning

- Ny vägledning som skyltning och skyltar
 - Att skylta skyddad natur kommer upphävas –
 - Remiss –
 - En del av vägledning har varit ute. Arbete pågår
 - Andra delen ska ut i slutet av juni innefattar utformning av skyltar/grafisk profil mm
- Se över naturvägledningssidan mfl. Flera delar som hänger ihop kring att planera för skyltning och kommunikation om friluftsliv.

Frågor?

NATUR
VÅRDS
VERKET

